

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

De Illis Qvi Incidvnt In Canonem datae sententiae, vel incidere videntur: &
qui sint ad sedem apostolicam propter absolutionem mittendi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

ANNO CHRISTI 1179. Ciceſtrenſis, occasione & appellatione ceſſante, ordine iudiciario experiamini, quod ipſi inter vos & partem alteram duxerint ſtatuendum, firmiter ſuſcepturi & inuiolabiliter ſeruaturi.

CAP. XIV. *Item Gregorius.*

Vt nullus abbas decimas & primitias, & reliqua quæ ſecundum ſtatuta Canonum ad episcopos pertinent, detineat ſine auctoritate Romani pontificis, ſeu episcopi in cuius dioceſi habitat, apoſtolica auctoritate firmamus.

CAP. XV. *Item Ioannes papa.*

Certam habemus prædeceſſorum noſtrorum conſtitutionem & rationem, nil in hoc mundo habentibus decimas, oblationes viuorum & mortuorum, conuenire, qui ſpontaneam eligentes paupertatem, in monaſterio ſuo degere volunt ſub imperio, in quibus Chriſtus alitur & veſtitur.

CAP. XVI. *Item Paſchalis II.*

Nouum exactionis genus eſt, vt clerici a clericis frugum vel animalium decimas exigant. Nunquam enim hoc in lege Domini præcipi legimus aut permitti: nec enim a Leuitis Leuitæ decimas * extorſiſſe leguntur. Illi profecto ſoluere laborum ſuorum decimas debent, qui a clericis ſpiritualium miniſteriorum labores accipiunt.

DE ILLIS QUI INCIDVNT PARS XIV.

IN CANONEM DATÆ SENTENTIÆ, vel incidere videntur, cum non incidant: & qui propter abſolutionem ſint ad ſedem apoſtolicam mittendi.

CAP. I.

Alexander III. Bathoniens̄ & Exoniens̄ episcopis.

SI vero aliquis in clericum comam nutrientem, igno- De clerico nutriente comam. rans quod clericus fuerit, manus violentas iniecerit, propter hoc non debet apoſtolico conſpectui præſentari,

Concil. Tom. 27.

Eccc ij

nec etiam excommunicatione notari, dummodo ipsum esse clericum ignorarit, & si hoc dubium fuerit, propria manu voluerit præstare * sacramentum.

CAP. II. *Idem abbati de Nexibus.*

Consuluit nos tuæ discretionis prouidentia, quid tibi faciendum sit de his, qui de sæculo fugientes in monasterium, tuæ religionis habitum susceperunt, & infra certum tempus postmodum confitentur se tale delictum commisisse, quod ipso actu sententiam excommunicationis incurrerunt. Hos autem non potes sine licentia summi pontificis, nec debes absoluere, sed præsumptionem delinquentium debita animaduersione punire.

CAP. III. *Idem.*

Porro si aliqui violentas manus in fratres tuos mittunt, & poenitentia ducti, non conuicti, sed priuatim, sicut asferis a te veniam postulant, eos monere debes propensius & inducere, vt his quos læserunt, congrue satisfaciant, & apostolico conspectui se præsentent, cum a te vel ab aliquo sine speciali mandato Romani pontificis absolui non possint.

CAP. IV. *Idem* Exoniensi episcopo.*

Nulli autem monachi Templarii se possunt priuilegio apostolicæ sedis tueri, quo minus excommunicatos vitare debeant, & pro violenta manuum iniectione in clericos, sicut excommunicatos vitare.

CAP. V.

Idem Cantuariensi archiepiscopo, & eius suffraganeis.

Non sine cordis dolore & amaritudine audiuimus, quod cum viri ecclesiastici per vos aut per alias personas ecclesiasticas in ecclesiis secundum statuta Canonum ordinantur: laici vero, qui forte aliquando contra ecclesiasticam ordinationem ex usurpatione consueuerunt in periculum suæ salutis habere, in tantam vesaniam & furorem prorumpunt, quod ecclesiasticos viros canonicè in ecclesiis ipsis ordinatos multis iniuriis afficiunt, aliquando affligunt eos verberibus, & interdum etiam, quod est

ANNO
CHRISTI
1179.

auditu terribile, occidere non verentur. Quoniam igitur quanta sit præsumptio & impietas eorum, qui talia & tam atrocia & nefaria facinora committunt, nemo potest, qui recte sapit, ignorare: ad eos puniendos & castigandos, qui hoc instinctu diabolicæ fraudis committunt, spiritalem gladium debetis exercere, & vos ita volumus in eos ecclesiasticæ disciplinæ rigorem exercere, vt nil videamini omittere, quod aduersus hos ex iuris districtione fieri possit. Inde est quod fraternitati vestræ, &c. quatenus si qui se in tantam vesaniam & præsumptionem erexerint, quod hac vel alia occasione clericos occidant, vel occidere faciant, vel aliter violentas manus in eos iniecerint: tam malefactores ipsos, quam illos de quorum mandato id fuerit perpetratum, publice accensis candelis & pulsatis signis, aperte excommunicatos denuntietis, & faciatis sicut excommunicatos deuitari, donec Deo & sanctæ matri ecclesiæ satisfaciant, & cum literis vestris rei veritatem continentibus, ad sedem apostolicam accedant.

* camp-
nisCAP. VI. *Idem.*

Grauitur oculos diuinæ maiestatis offendunt, qui religiosos viros indebitis fatigant molestiis, & locum suæ perturbant quietis. Sane a prædecessore nostro sanctæ memoriæ papa A. III. in Concilio Lateranensi statutum est, vt qui violentas manus in clericos vel monachos, Hospitalarios, Templarios, mittunt, seu in viros alterius religionis, excommunicationi subiaceant. Nos autem statutum prædecessoris nostri ratum & firmum tenere volentes, fraternitati vestræ, &c. quatenus si qui parochianorum vestrorum in fratres hospitalis Hierosolymitani manus violentas iniecerint, eos publice excommunicatos, appellatione remota, denuntietis, & ab omnibus faciatis cautius euitari, donec prædictis fratribus de illata iniuria congrue satisfaciant, & cum literis episcoporum suorum rei veritatem continentibus, apostolico conspectui se præsentent.

CAP. VII.

Idem * Exoniensi episcopo. Pars capituli, Sicut dignum.

Super eo quod a nobis consilium postulasti, vtrum si

Ecce iij

scholares sese inuicem percusserint, in plena vel minori aetate, clerici aut religiosi viri in claustris, secundum Canonem illum quo statutum est, ut illi qui in clericos manus violentas iniecerint, ad sedem apostolicam pro sua absolutione venire debeant: inquisitioni tuae taliter respondeamus, quod si clerici infra puberes annos sese ad inuicem, vel vnus alterum percusserit, non sunt ad sedem apostolicam mittendi, quia eos aetas excusauit: nec etiam clerici, si sint plenae aetatis, si non de odio, aut inuidia, vel indignatione, sed leuitate iocosa se inuicem percusserint: nec magistri, si clericum scholarem intuitu disciplinae vel correctionis percusserint, quia non potest in ipsis violenta manus iniectio notari. Ceterum si ex odio sese iidem scholares percusserint, pro sua absolutione debent ad sedem apostolicam venire.

Excusat
aetas.

Iocosa le-
uitas.
Inuitus
disciplinae.

CAP. VIII. *Idem eidem in eadem epistola.*

Monachi vero & canonici saeculares, quocumque modo sese in claustris percusserint, non sunt super hoc ad sedem apostolicam mittendi: sed secundum discretionem & prouidentiam abbatis sui disciplinae subdantur: & si abbatis discretio non sufficiat, ad eorum correctionem dioecesanus episcopus prouidentia erit adhibenda.

CAP. IX. *Idem eidem in eadem epistola.*

Si vero alicuius potentis ostiarius, sub praetextu officii sui malignatus, clericum laeserit, ab officio suo potest absolui, nisi forte eundem clericum grauiter vulnerauerit.

CAP. X.

Officialis pro iniectioe manuum in clericum non potest sine mandato Romani pontificis absolutionis beneficium promereri. Quia nulli laico tanta super clericum datur potestas, nisi forte turbam arcendo irruentem, non ex deliberatione, sed casu fortuito clericum laeserit. Si forte clericum vim sibi inferentem vi repellat vel laedat, non debet propter hoc ad sedem apostolicam transmitti: sed si in continenti vim vi repellat, cum vim vi repellere omnes leges & omnia iura permittant. Nec ille compellendus est ad sedem apostolicam venire, qui in clericum, cum vx-

Casus vio-
lentiae re-
pulsae.

ANNO
CHRISTI
1179.

re, matre, vel sorore, vel filia sua propria inuentum turpiter, manus iniecerit violentas. Ceterum si eum in stupro vel adulterio, quando ea cum qua stuprum committitur vel adulterium, ita proxima ipsum consanguinitatis linea non contigerit, ceperit, aut alias in eum manus violentas iniecerit, a sententia excommunicationis non erit ille immunis.

CAP. XI.

Idem episcopis, archidiaconis, & aliis ecclesiarum praelatis per Angliam constitutis.

Parochianos autem vestros, si qui in monachos vel conuersos præfati ordinis manus violentas iniecerint, sublato appellationis remedio, secundum tenorem generalis decreti excommunicatos denuntietis, ipsosque sicut excommunicatos, faciatis cautius euitari, donec eis quos læserint, congrue satisfaciant, & cum literis vestris apostolico conspectui præsentent.

CAP. XII. *Idem Bathoniensi episcopo.*

Mulieres etiam vel alia personæ, quæ sui iuris non sunt, possunt a diocesano episcopo absolui, si manus violentas in clericum iniecerint. De his vero qui magnæ sunt potentia, & ita delicati, quod magnum laborem sustinere nequierint, si manus in clericos iniecerint violentas, tale damus petitioni tuæ responsum, quod status personæ prius & veritas negotii, Romano pontifici est intimanda, & secundum consilium eius de commisso scelere erunt puniendi. Illi vero qui non iniiciunt, sed eorum auctoritate & mandato manus violentæ iniiciuntur in clericos, ad sedem apostolicam, omni excusatione cessante, sunt mittendi, cum is vere committat, cuius auctoritate delictum committi probatur.

CAP. XIII. *Idem Cenomanensi episcopo.*

De cetero noueris, quod si laicus pro violenta manuum iniectione in clericum est excommunicationis vinculo adstrictus, si habens capitales inimicitias vel alias iustas causas, quibus ab itinere rationabiliter excusetur, vt sine periculo apostolico nequeat se conspectui præsentare: licet

diocesano episcopo accepto iuramento, secundum morem ecclesie absolutionis gratiam impartiri. Sed illi sub iuramento debito est iniungendum, ut quamcitus habuerit opportunitatem, Romanum pontificem adeat, mandatum apostolicum suscepturus.

PARS XV. DE IVRE PATRONATVS,
ET CLERICORVM INSTITVTIONIBVS.

CAP. I.

Idem R. Eboracensi archiepiscopo.

RELATVM est nobis ex parte tua, quod cum in Laterano Concilio sit statutum, ut personæ tali ecclesie vel ecclesiasticum beneficium conferatur, quæ resideat in loco, & curam eius per se valeat exercere: Nonnulli autem ad ecclesias præsentati, se posse residere affirmant, & curam habere ecclesie & ecclesiastici beneficii profitentur, id tamen efficere contradicunt. Ideo consulere nos voluisti, an propter hoc tales possis repellere, vel institutos sine appellatione remouere. Tuæ itaque prudentiæ innotescat, quod cum verba accipienda sint cum effectu, tales si præsentati fuerint, licite poterunt amoueri, nisi forte de licentia prælatorum vel studio literarum, vel pro aliis honestis causis contigerit eos abesse: nec patrocinari debet eis appellationis diffugium, si contra decreti intentionem fuerit interiectum. Quia autem consulis, si clericus idoneus ad vacantem ecclesiam præsentatus ab episcopo diocesano non fuerit admissus, & postmodum alius idoneus præsentatus, & ab episcopo institutus, possessionem tenuerit corporalem, an clerico priore ecclesiam petente, debeat posterior priori præferri: dubium non est, quin in hoc casu melior sit conditio possidentis: quoniam antequam præsentatio per diocesānum episcopum approbetur, ratum non est quod a patrono fuerit inchoatum.

Verba cum effectu recipienda.

Appellatio ubi non profit.

CAP. II. *Idem.*

De cetero prudentiæ tuæ præsentibus literis intimamus, quod si laici clericis vel collegiis de concessionibus vel donationibus instrumenta concesserint in hæc verba vel similia: Concessi, vel, dedi ecclesiam, & præsentem charta con-